

Ibiza på vrangen

● For de fleste fremstår Ibiza som en krydsning mellem et døddrukkent diskotek fredag aften og en softcore-pornofilm på en strand. Men fra dampen af 40 års sex, drugs og techno-musik rejser der sig langsomt et andet Ibiza, hvor kultur, historie og landlig idyl spiller den dominerende rolle

Allerede flyturen fra Barcelona til Ibiza giver et praj om den udvikling, Ibiza har gennemgået de sidste 40 år.

Forrest i flyet sidder en mand med

vildt fuldkæg og en stor ring af træ, der spidder venstre øreflip. Han er klædt i rød-ternede bukser, strikket trøje og har en stofpose i skødet med en flaske vand og en digtsamling af Federico García Lorca.

Bag ham sidder to piger omkring de 20 med langt affarvet platinblondt hår, korte nederdele og T-shirts, der kun lige akkurat skjuler bryster og balder. Deres guldkæder og gucci-briller signalerer fest på den dyre bling-bling måde.

På den anden side af midtergangen sidder en ældre kvinde klædt i sort. Hun gør korsets tegn tre gange og kysser den

lille Jesus-figur i sin halskæde intenst, da flyet endelig er sikkert på jorden.

Hippien, fest-aben og el ibizenco. Den opdagelsesrejsende hippie, technofest-aben, og den indfødte. Tre grupper der på godt og ondt har været med til at skabe, hvad øen er i dag. Især de invaderende horder af festglade unge har de seneste mange år været synonyme med livet på øen og givet Ibiza et tvivlsomt ry som Europas foretrukne skeje-ud sted for vild ungdom på sex og stoffer.

Men Ibiza er mere end det, hvilket øen de sidste mange år har arbejdet intenst på at bevise, og i år kan Ibiza fejre 10-års

jubileum for UNESCOs udnævnelse af dele af øen til verdenskulturarv.

Gentagne erobringer

I Eivissa, der er øens hovedby, er det især den gamle by Dalt Villa, der tiltrækker sig kulturel opmærksomhed. Med sine enorme fæstningsmure og mange hundrede år gamle bygninger er den en fysisk manifestation af øens historie, der er præget af forskellige civilisationers gentagne forsøg på at holde andre civilisationer væk. Både karthagere, fonikere og maurere kom, så, sejrede og blev sendt på porten af nye erobrere, der ville besidde

Ibiza - enten på grund af øens strategiske placering eller på grund af de enorme saltminer, hvis aflejringer den dag i dag stadig er øens eneste eksportvare.

Eventyrlig gammel by

Bag Dalt Villas renaissance-mure gemmer der sig et væld af små krogede gader med restauranter, butikker og museer, som for eksempel det arkæologiske museum, der huser en udstilling, hvor en betragtelig del af den 2700 år gamle bys historie forsøges forklaret på en halv times tid. Derudover er det lille museum for moderne kunst Museu D'art Com-

temporani med værker fra 1959 og frem også et besøg værd.

Men ellers er hele den gamle by i sig selv et museum, og har man tid til at fare vild og gå på opdagelse blandt de lokale og deres vasketøj, der hænger i snore over gaderne, har Dalt Villa et hav af små eventyrlige gader at gøre det i.

Hippiernes invasion

På trods af de mange voldelige erobringer, der præger øens historie, var det først med hippierne mere fredssomme-lige invasion i 1960'erne, at øen for alvor forandrede sig. Hippierne banede vejen

Hippie-markedet i Punta Arabí er ét stort miks af hjemmelavet kunsthåndværk, kinavarer, flippere, turister spansk bar-hygge og tilbagelænet loungemusik.

Eivissa by har et væld af kringlede gader at gå på opdagelse i. Det blå rundt om døre og vinduer er typisk for middelhavsområdet. Farven holder onde ånder væk.

Ibiza i tal

Ibiza er en del af De Baleariske Øer, der også tæller Mal-lorca, Menorca og Formentera.

Øerne udgør en af Spaniens 17 auto-norme regioner og er samtidig den rigeste af disse.

Ibizas areal er 541 kvadratkilometer, hvilket er en anelse mindre end Born-holm. Øen måler 41 km på den bredeste led og 14 km på den smalleste led.

Der bor ca. 115.000 mennesker på Ibiza (et tal der stiger markant i turist-sæsonen).

Sproget på øen er den lokale dialekt af catalansk, kaldet ibicenco, og castil-lansk (spansk).

Ibizas næststørste by San Antonio er berømt for sine smukke solnedgange, og især den berømte Cafe del Mar - chill-out musikkens fødested - er et eftertragtet sted at nyde aften-skumringen.

Foto: Det spanske Turistkontor

i solen ved baren på en af de små uden-dørs cafeer og drikke kolde øl til lyden af den finkede chill-out musik, mens nysgerrige turister passerer gennem tids-lommen på jagt efter batik-tryk og perler på snor. Det gør ikke noget, at det er lidt snyd, for den frimodige stemning har der altid været på øen - i hvert fald hvis man spørger de lokale. Og tager man i betragtning, at øen reelt tilhød hippier-nes nogenbadning allerede under Francos ekstremt konservative diktatur, er der måske noget om snakken. Ibiza er en ø, og som øboere gør los ibizencos, hvad der passer dem, og ikke hvad der passer Madrid.

En ø delt i to

Ibiza er som skåret over i to dele af den linje, man kan trække mellem de to største byer Eivissa og San Antonio. Syd for denne linje finder man den kendte del af øen. Det er her, festen foregår, og det er her, de store saltminer Ses Salinas og de gamle fønikiske bopladser i Sa Caleta ligger. Begge dele er, ligesom den gamle by, også at finde på listen over verdens kulturarv.

Området nord for skillelinjen er derimod præget af smukke dale, små landsbyer og øde kyststrækninger. Det er her, der stadig er mulighed for at gå på opdagelse.

Bondegårde i appelsinlunde

Hvis man vil se hjertet af Ibiza, skal man tage nordpå og ind i landet. Her finder man - ud over fred, frodig natur og fugle på trækk - de små kridhvide gårde, som Ibiza med rette også er blevet berømt for. Casas payesas eller fincas hedder de på spansk, og selv om der er kendte ar-

kitekter, der begræder, hvad nogle af de mange restaureringer har gjort ved de gamle bygninger, så er de for en udenforstående stadig et exceptionelt smukt syn. En kridhvid stenbygning midt i en grøn frodig dal, omringet af en lund af citron- og appelsintræer og med en azurblå himmel som baggrund. Det giver et motiv, hverken Cezanne eller Picasso kunne have ønsket sig smukkere.

De første af husene blev bygget omkring 900-tallet, men man kan alligevel ikke sige, at de hører en bestemt periode til. Igenennem hundredevis af år blev de bygget ud fra de samme principper på mere eller mindre samme måde og af de samme materialer. Husene viste sig at være en holdbar løsning for utallige generationer af ibizencos. Dels var de effektive til at holde lyd og varme ude, og dels var det aldrig svært at skaffe sten at bygge med.

Huse med stenrødder

Mange digtere og forfattere har i tidens løb filosoferet over, hvordan husene nærmest er groet sammen med øen. Som om hvert hus er skudt op af jorden og har forplantet sig med kilometerlange stenrødder, der forgrener sig fra hus til hus.

Den belgiske arkitekt Philippe Roth-

thier, der bor på øen, forklarer husenes mystiske naturlighed således i sin bog Le Palais Paysan:

Det typiske ibizianske hus består af en begrænset mængde løsninger, der over tid er blevet gentaget og forbedret som resultat af at leve i et bestemt økosystem; de er blevet tilpasset og perfektioneret, men frem for alt respekteret. Det er den perfekte symbiose mellem byggeform og ressourcer.

På Ibiza er man aldrig langt væk fra vandet, og på øens nordkyst finder man en del rolige strande. Foto: Det spanske Turistkontor

Den tid, hvor man kunne købe en af Ibizas mange små hvide bondegårde for en slik, er for længst forbi. I dag koster husene millioner af kroner.

Og på en måde er symbiose måske det bedste ord til at beskrive Ibiza. Der skal trods alt noget til at holde sammen på

Balearerne

Grafik: Gert Ejton

øens voldsomme kontraster, og samtidig er det netop, hvad der giver Ibiza sin charme og gør øen værd at besøge - uanset dens blakkede ry.

Her er rigtigt nok vilde fester, men også unik kultur og historie. Der er milliardærer i et antal, så man kunne fodre Iberico-vildsvin med dem, men der er også gamle flippere, der sover på stranden i hjemmehæklede soveposer. Der er kyster med klodsede hoteller, men også landskaber med idylliske bondegårde.

Og frem for alt er der en stemning af en ø, der gennem hundredevis af år er blevet erobret igen og igen, men alligevel mange steder fremstår underligt uberørt og under alle omstændigheder som helt sin egen.

Tekst og foto: Jon Clausen jocl@fyens.dk

Bære-dygtig blær

Rundt om på Ibiza dukker hoteller op, hvor kvalitet, økologi og bæredygtighed er i høj-sædet. På den gamle gård Cas Gasi får man landlig idyl og mad fra køkkenhaven. På Aguas de Ibiza er der derimod bæredygtigt blær for alle pengene

Ligesom Mallorca og Menorca har også Ibiza sin andel af de store grimme beton-hoteller, der skød op overalt under masseturisme-boomet i 1970'erne. Men man behøver ikke tage langt væk fra de sydlige kyster, før man finder nye luksuriøse hoteller i langt mere landlige omgivelser.

Midt inde i Ibizas hjerte blandt appelsinlunde, blomstrende mandeltræer og hvide bondegårde ligger for eksempel det lille hotel og spa Cas Gasi. Et hotel der på alle måder står i strid opposition til det kendte Ibizas fest og ballade.

Stedet ejes af den tidligere advokat Luis Trigueros. Sammen med sine tyske ansatte bestyrer han det 12-værelser store boutique-hotel, der har egen appelsinlund, køkkenhave og hønsegård. Det meste af maden kommer fra egen produktion, og det, Cas Gasi ikke selv producerer, får man i stedet fra naboer og bekendte.

Skubbet ud af øen

På Cas Gasi satser man på en blanding af landlig idyl, hjemlig hygge, luksus og gennemført autenticitet. Er man heldig, er det Luis selv, der står i køkkenet og tilbereder et typisk spansk måltid fra Ibizas landkøkken. Han er en venlig, beskedne mand, der ser ud til at befinde sig godt i sin nye rolle som husvært, og så er han glad for turismens indflydelse på øen - også selv om den med hans øjne har udviklet sig på en måde, der ikke er holdbar i længden.

- For turismen emigrerede folk i hobetal til Sydamerika, fordi der ikke var jord nok til at brødføde alle. De yngste søskende i en børneflokk blev simpelthen skubbet ud af samfundet. Kun de ældste søskende blev tilbage og kørte familiegården videre.

- Med turismen kom der pludselig en indtægt, der betød, at folk ikke behøvede at bryde familierne op. Til gengæld kom der en anden samfundsomvæltning. Kystområderne, der før var fattige, blev nu velhavende fra den ene dag til den anden, mens det indre af landet slumrede hen uden at få glæde af de mange penge

fra turisterne.

- Det vi ser i øjeblikket, er en lille ny revolution, hvor mange turister begynder at søge væk fra de overrendte strande og det vilde festliv. I stedet ønsker de en mere fredelig ferie i landlig idyl med fokus på sundhed, velvære og økologi. Det er her, det indre af Ibiza har et helt unikt potentiale, forklarer Luis Trigueros.

Kysten trækker læsset

Men det er stadig kystområderne sydpå, der trækker det store læs. Her har man naturligvis også opdaget, at mange turister søger nye og mere eksklusive tilbud, og hvad sydkysten ikke kan tilbyde i landlig idyl på små charmerende gårde, prøver den til gengæld at kompensere for med miljøvenlige hoteller i den absolutte luksusklasse.

Det bedste eksempel på den trend er Aguas de Ibiza i Santa Eulalia nordøst for Eivissa. Aguas er et nyt 112-værelses ultra-moderne luksushotel med fokus på lige dele bæredygtighed og blær.

Anlæg i poolen

Det tog fire år og guderne må vide hvor mange hundrede millioner kroner at få bygningen færdig, men så er alle værelser også udstyret med B&O-systemer, havudsigt, designermøbler og derudover indrettet af særligt udvalgte indretningsarkitekter med speciale i feng-shui. Svimming-poolen har indbygget undervands-anlæg, og som noget nyt kan man få personaliseret sin mini-bar. Det benyttede to franskmænd for nylig til at bestille en særlig flaske champagne. Fire dage tog det en af hotellets ansatte at finde de 3000 euro dyre dråber et sted langt inde i Nordfrankrig og fragte dem tilbage til Ibiza i håndbagagen.

Uformel stemning

Men det er ikke bare luksusen, der er i højsædet på Aguas de Ibiza. Hotellet er også bygget med tanke på bæredygtighed. Den enorme bygning er beklædt med tusindvis af små diskrete solceller, og de er med til at sikre, at 35 procent af hotellets energi er grøn. Det

er naturligvis noget, man slår sig op på i disse klimaitider.

Aguas de Ibiza er muligvis noget af det mest eksklusive, man kan bo i på Ibiza, men alligevel er der også her en charmerende uformel stemning. Som et symbol på det er Torres-familiens gamle slidte rokokko-sofa placeret i køleren ved siden af de top-moderne konferencerum. Den står i voldsom kontrast til resten af hotellets strømlinede design, men Torres senior ville gerne have den der "for hyggens skyld", og så blev det sådan. Typisk for Ibiza. Uanset påvirkningen udefra, gør man alligevel, som man selv synes, er bedst.

Af Jon Clausen jocl@fyens.dk

Øverst: På Cas Gasi har man beholdt det rustikke look fra gårdens gamle dage i de små, men utroligt charmerende værelser.

Nedenunder: Aguas de Ibiza er indrettet aldeles uden kompromiser, hvilket er en af grundene til, at det ansete rejsemagasin Condé nast Traveller for nylig udråbte Aguas de Ibiza til et af Europas bedste hoteller.

Gislev

Danmarks Bedste Busrejser!

Vinder af Danish Travel Award 2007 + 2008!
Med rejseleder, hoteller og pension!
Kæmpe udvalg - 139 rejsemål - Bus & Fly!

4-stjernede busser!	Berlin 5 dg 207+38+178+209 fr 2.798
Normandiet 10 dg 26+247 6.798	Berlin-Prag 7 dg 187+158+199 4.598
Provence 10 dg 67+177+248 6.698	London 7 dg 257+59+1010 4.198
Corrwall-Bath 10 dg 247+189 8.198	Paris 6 dg 76+47+127+197 fra 3.298
Engl.-Skotland 10 dg 256+128 8.298	Prag 6 dg 57+187+98+168+209 3.298
Østrig, Abtenau 8 dg 196 4.498	Rom 9 dg 59+199+1010+3110 fr 5.398
Wagrain 8 dg 247+78+148+49 4.298	Stockholm 5 dg 277+38+248 3.598
Tyrol Westendorf 9 dg 206+47 4.698	Salzburg-Wien 9 dg 158+129 6.198
Istrien-Venedig 10 dg 126+196 4.698	Wien 8 dg 47+59+199+1010 3.998
Toscana 9 dg 66+47+117+187 4.798	St. Petersburg 8 dg 257+129 6.998
Gardasøen 9 dg 47+187+158 4.998	Altenuhr 6 dg 216+57+127 2.798
Ligurien 9 dg 66+129+199+269 4.598	Mosel 6 dg 146+197+88+49 fr 2.998
Lago Maggiore 14 dg 117+187 5.498	NBI! Se 50 rejsemål med fly!

RING 6229 1210

LØRDAG 9-12 + FRA TIRSDAG KL. 9.00

WWW. GISLEV-REJSER.DK